

Vastaus aluehallintoviraston selvityspyyntöön palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen ylittymiseen

3386/05.00.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.10.2020 § 113

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen,
eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000 ja vs. perhesosiaalityön päällikkö
Birgitta Halmekangas, birgitta.halmekangas@salo.fi, p. 044 778 3001

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on toimittanut 7.9.2020 Salon sosiaali- ja terveyslautakunnalle selvityspyynnön liittyen lastensuojelun määräaikojen valtakunnalliseen valvontaan. Aluehallintovirasto on selvityspyynnössään pyytänyt Salon sosiaali- ja terveyslautakuntaa selvittämään seikat palvelutarpeen arviointien määräaikojen ylittymiselle sekä kuvamaan konkreettisesti ne toimenpiteet, joilla palvelutarpeen arviointien käsittelyajat saatetaan lainsäädännön mukaiseksi. Aluehallintoviraston selvityspyyntö on liitteenä.

Palvelutarpeen arvioinnin, palveluohjauksen ja virka-ajan päivystyksen Sointu-tiimissä on viisi sosiaalityöntekijää, kuusi sosiaaliohjaajaa, psykologi sekä johtava sosiaalityöntekijä. Sointu-tiimissä on koko sen olemassa olon ajan eli vuodesta 2017 ollut pulaa sosiaalityöntekijöistä. Tiimissä on ollut toistuvia sosiaalityöntekijän sairauslomia, yksi tai useampi aloitteleva ja työhön perehtyvä sosiaalityöntekijä tai rekrytointiongelmien vuoksi avoin virka. Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus tiimissä on ollut suurta ja yksi merkittävin syy vaihtuvuudelle on loppukeskustelujen perusteella ollut työn kuormittavuus. Toukokuussa 2019 voimaan tullut kokeilu sitouttamislisän käytöstä ei ole tuonut helpotusta sosiaalityöntekijöiden rekrytointiin.

Sointu-tiimin työtilanteeseen ovat lisäksi heijastuneet sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisten vireillepanojen lisääntyminen viimevuosina. Lisäksi kiireelliset päivystykselliset tehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi syksyllä 2019. Lapsia koskevien uusien yhteydenottojen määrä on nousut tammi-elokuun aikana 10% verrattuna vuoteen 2019 (647 / 710).

Edellisen kerran Lounais-Suomen aluehallintovirasto kiinnitti vuonna 2018 Salon sosiaali- ja terveyslautakunnan huomiota siihen, että lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisia määrä aikoja on noudatettava palvelutarpeen arviointien aloittamisissa ja valmistumisissa. Huomion kiinnittäminen koski seurantajakson 1.10.2017-31.3.2018 määräaikojen ylityksiä. Seurantajaksoilla 1.4.-30.9.2018 määräaika ylittyi vielä 16,6 % osalta, jaksolla 1.10.2018-31.3.2019 määräaikoissa pysyttiin. Viime vuoden aikana tilanne kääntyi taas huonommaksi. Seurantajaksoilla 1.4.-30.9.2019 13,6 % ja 1.10.2019-31.3.2020 11,1 prosenttia tapauksien määrästä ylitti lakisääteisen käsittelyajan.

Määräaikojen ylityksiä on saatu vähennettyä tarkastelemalla

palvelutarpeen arvioinnin työskentelyprosessia sekä siirtämällä ei erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointityöskentely sosiaalityöntekijältä sosiaaliohjaajille. Määräaikojen ylitystä ei kuitenkaan ole kyetty em. toimin täysin korjaamaan.

Salon perheiden palveluissa on jo ennen Aluehallintoviraston selvityspyyntöä pohdittu keinoja tilanteen korjaamiseksi. Vuoden 2021 talousarvioon on esitetty Sointu-tiimin ohjaajan virkasuhteen määräaikaista muuttamista sosiaalityöntekijän viraksi, jotta palvelutarpeen arviointien määrääjat kyettäisiin saattamaan lain edellyttämälle tasolle. Lisäksi talousarvioon esitetään sosiaalityöntekijöiden palkan korottamista sosiaalityöntekijöiden saatavuuden varmistamiseksi. Samanaikaisesti on toteutettu perheiden palveluiden sisäisiä järjestelyjä, kuten perhekuntoutuksen sosiaalityöntekijän työpanoksen hyödyntämistä palvelutarpeen arviointityöhön. Ajalla 1.10.-31.12.2020 perhekuntoutuskeskuksesta osoitetaan yhteensä 50 % sosiaalityöntekijän työpanos palvelutarpeen arviointien toteuttamiseen.

Kuluvan vuoden aikana Soinnun sosiaalityöntekijäresurssia on ollut pakko käyttää myös avohuollon kiireellisten tilanteiden hoitamiseen. Tämän tilanteen pitäisi poistua talousarvioon esitetyn avohuollon uuden sosiaalityöntekijän viran myötä. Talousarvioesityksessä oleva toinen avohuollon sosiaalityöntekijän virka on kuitenkin perusteltua sijoittaa Sointuun, koska Soinnussa käsiteltävien tapausten määrä on lisääntynyt vuoden aikana.

Lisäksi Sointu-tiimissä seurataan määräaikojen toteutumista kuukausittain ja avattujen palvelutarpeen arviointien määrää työntekijöittäin. Tällä tavoin on mahdollista tasata työmäärää työntekijöiden kesken ja varmistaa palvelutarpeen arviointien valmistuminen lakisääteisessä määräjassa.

Vt. sosiaali- ja terveystalouden johtaja:

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta päättää antaa valmistelutekstin mukaisen vastauksen Lounais-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen ylittymiseen liittyen. Esitetyillä toimenpiteillä ja lisäresurssilla on mahdollista toteuttaa palvelutarpeen arviointityö lakisääteisessä määräjassa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös:

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.